

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć II. — Wydana i rozesłana dnia 10. stycznia 1903.

Treść: № 6. Rozporządzenie, dotyczące przywilejów budowli mieszczących zdrowe i tanie mieszkania dla robotników.

6.

Rozporządzenie Ministerstw skarbu i spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwami sprawiedliwości, handlu, kolei i rolnictwa z dnia 7. stycznia 1903,

dotyczące przywilejów budowli mieszczących zdrowe i tanie mieszkania dla robotników.

W celu wykonania ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 144, dotyczącej przywilejów budowli mieszczących zdrowe i tanie mieszkania dla robotników, rozporządza się co następuje:

Rozdział I.

Przepisy względem zakładania domów mieszkalnych dla rodzin i przytułków dla osób wolnego stanu.

Tytuł pierwszy.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Budując domy mieszkalne dla rodzin i przytułki dla osób wolnego stanu, z zamiarem uzyskania przywilejów z ustawy z dnia 8. lipca 1902, Dz. u. p. Nr. 144, należy — o ile same przepisy tej ustawy odnośnych postanowień nie zawierają — względem bezpieczeństwa osobistego, oraz wymogów zdrowotnych i obyczajowych stosować się do przepisów pierwszego rozdziału tego rozporządzenia, nieuwielczając w nich przepisom ustawy budowlanej w odnośnym kraju obowiązujące.

§. 2.

Właściwości placów pod budowę.

Na budowę domów mieszkalnych dla robotników takie tylko parcele gruntowe obierać wolno, które albo z natury są stale suche albo sztucznie odwodnione. Nie mogą one leżeć na obszarze przez wody zalewanym lub w bliskości moczarów, ani też być zanieczyszczone substancjami powodującymi rozkład i gnijąciami w stopniu dla zdrowia szkodliwym.

§. 3.

Położenie budynków.

Gdzie to jest możliwym ze względu na miejscowe stosunki, a w szczególności, gdzie na to konieczny wzgląd na taniość mieszkań dla robotników pozwala, należy budować domy mieszkalne dla robotników według wolnej metody budowania, stawiając każdy dom osobno, albo przynajmniej według pół-wolnej metody, stawiając domy obok siebie.

W obydwu wypadkach muszą odstępy pomiędzy domami wynosić na każdej stronie conajmniej tyle, ile wysokość domu (licząc po górny kant gżemu), w żadnym jednak razie mniej aniżeli 6 metrów.

Wtedy tylko, gdy z żadnej strony niema głównych okien (okien z ubikacji mieszkalnych), wystarczy między dwoma domami odstęp o rozmiarze połowy wysokości domu, najmniej zaś 4-metrowy.

Tychsamych odległości trzymać się należy względem granic gruntów.

Jeżeli domy mieszkalne dla robotników nie są jednakiej wysokości, rozstrzyga co do szerokości odstępów, które wolne pozostać mają, budynek wyższy. Jeżeli dom jest z jednej strony dłuższy niż na 10 metrów, natenczas ma przestrzeń wolna obok tej ściany wynosić na szerokość o jedną czwartą tej

przeźreni więcej, o którą ściana rozmiar 10-ciu metrów przekracza.

Nie wolno pod żadnym warunkiem domów z zastosowaniem wolnej lub pół-wolnej metody budowanych tak stawiać, by powstawały fronty dłuższe niż na 50 metrów.

§. 4.

Zabezpieczenie przed wilgocią gruntu.

Podstawa piwnicy w domie mieszkalnym dla robotników musi przenosić najwyższy poziom wody o 0·2 metra, a parterowa podłoga takiego domu bez piwnicy musi leżeć co najmniej 1·6 metra ponad poziom wody.

Parterowa podłoga każdego domu mieszkalnego dla robotników leżeć musi co najmniej o 0·6 metra wyżej aniżeli poziom gościńca. Użycie niżej położonych ubikacji na mieszkania jest niedopuszczalne.

Fundamenty i piwnice tak murować należy, by wilgoć gruntu wyżej podchodzić nie mogła.

W ubikacjach, pod którymi piwnic nie ma, zabezpieczyć należy parterowe podłogi przed wilgocią na całej przestrzeni warstwą skutecznie odosobniającą (izolacyjną).

§. 5.

Podłogi.

Podłogi wykonać należy z reguły ze szczelnie zbitych dylów, ksylołitu lub podobnych materiałów; w okolicach południowych można sporządzać podłogi także z terazy, płyt cementowych i tym podobnych materiałów.

§. 6.

Ściany i powały.

Ściany i powały wszystkich ubikacji mieszkalnych muszą być tynkowane. Tynk można w drewnianych budynkach zastąpić szczelnem oszalowaniem drewnianem.

§. 7.

Wysokość mieszkań w świetle.

Wysokość mieszkań w świetle musi wynosić w parterze budynków trzypiętrowych lub wyższych co najmniej 3 metry, zresztą co najmniej 2·7 metra.

Jeżeli powały nie są płaskie, liczy się ta wysokość według przeciętnej miary.

§. 8.

Okna.

Każda mieszkalna ubikacja musi być w okno zaopatrzona i to tak, by je całkowicie otworzyć można i by bezpośrednio na wolną wychodziło przestrzeń.

Z reguły wynosić ma suma powierzchni okien ubikacji mieszkalnej jedną dziesiątą powierzchni

podłogi. W budynkach parterowych stawianych wolną lub półwolną metodą zredukować można ten stosunek do jednej dwunastej.

§. 9.

Opalanie mieszkań.

(Gdzie nie projektowano centralnego ogrzewania, muszą w każdej mieszkalnej i sypialnej ubikacji (alkowie) znajdować się piece w potrzebnej ilości.

Pod żadnym warunkiem nie wolno umieszczać w rurach od pieców klap lub kominowych zatyczek.

Przewody kominowe mieszkań złożonych z dwóch lub więcej ubikacji muszą samoistnie ponad dachem się kończyć i nie wolno ich łączyć z kominowymi przewodami innego mieszkania.

§. 10.

Ustępy i doły kloaczne.

Każdy dom mieszkalny dla robotników musi być zaopatrzony w potrzebną ilość ustępów o jednym siedzeniu, z oknem całkowicie otworzyć się dającym i to tak, aby je odpowiednio wietrzyć i uchodzeniu gazów ustępowych do domowych i mieszkalnych ubikacji skutecznie zapobiedz można.

Przystęp do wychodka z ubikacji mieszkalnych i sypialnych (alkowy) lub z kuchni nie może być bezpośredni.

Tam, gdzie się kanalizacja wód zaskórnych znajduje, należy domy z nią połączyć, a ustępy w przyrządy do płukania wodą zaopatrzyć.

Jeżeli zajdzie konieczność urządzenia dołów kloacznych, muszą dno ich i ściany tak być sporządzone, by wody nie przepuszczały. Dół kloaczny musi być od murów domu oddalony co najmniej o pół metra; przestrzeń po środku wypełnić należy gruzem i iłem starannie ubitym. Z góry należy przykryć dół kloaczny płytami kamiennymi lub sklepieniem, przyczem należy z wierzchu zrobić otwór dla zstępu jak najszczelniej dający się zamknąć. Drewniane przykrycia muszą być do dźwigania ciężaru zdolne i tylko wtedy stosować je można, jeżeli dół kloaczny oddalony jest od okien mieszkania co najmniej o 4 metry.

Tak zwane doły ściekowe (osadowe), z których ściecki do ziemi się przesączają, są niedozwolone.

§. 11.

Śmietniki.

Gdzie nie można postarać się o regularny wywóz śmieci i innych odpadków o stałym stanie skupienia, należy w odpowiedniej odległości od domów umieścić murowane nieprzemakalne i przykryte

doły lub skrzynie z dokładnie zamykającymi się wiekami.

§. 12.

Odprowadzanie opadów wodnych.

Szybki odpływ wodnych opadów z obejścia domu urządzać należy w sposób miejscowym stosunkom odpowiadający.

§. 13.

Zaopatrzenie we wodę.

Przy zakładaniu domów mieszkalnych dla robotników należy tam, gdzie połączenie z istniejącym już wodociągiem ze zdrową wodą do picia jest możliwym, doprowadzić wodę do domów i to do wszystkich pięter w ten sposób, aby co najmniej jeden kran wodociągowy przypadł w parterze na te mieszkania, do których jeden i ten sam jest dostęp, na każdym zaś piętrze na te, do których jedne schody prowadzą.

Jeżeli takich wodociągów niema i nie można dostać zdrowej wody do picia ze studzien już istniejących, zbudować należy, w celu dostatecznego zaopatrzenia domów mieszkalnych dla robotników w zdrową wodę do picia, nowe studnie. Studnie te tak zakładać należy, aby zanieczyszczenie ich przez przedostanie się szkodliwych dla zdrowia przypliwów tak w głębi jak i z powierzchni ziemi było wykluczone. Nie wolno zatem zakładać studzien w bliskości kanałów na nieczystości, dołów kłobacnych, gnojowników lub innych zbiorników różnego rodzaju odpadków.

Gdzie ani źródła wykorzystać, ani studzien wybudować nie można, urządzać należy dokładnie wykonane i odpowiednio skonstruowane cysterny, w którychby się woda deszczowa z dachów i innych czysto utrzymywanych i brukowanych powierzchni zbierać i filtrem piaskowym oczyszczać mogła.

Gdzie pozwolono trzymać użytkowe zwierzęta domowe, należy z boku studni (cysterny) ustawić potrzebne koryta na pojenie i postarać się, aby niezużyta reszta wody odpływała z nich w sposób nieszkodliwy.

Tytuł drugi.

Szczegółowe postanowienia dotyczące domów mieszkalnych dla rodzin.

§. 14.

Maksymalna ilość mieszkańców.

W jednym mieszkaniu dla rodziny tyle tylko może mieszkać osób, aby w każdej sypialni przypadły co najmniej cztery metry kwadratowe podłogi na

osobę, przyczem dzieci w wieku poniżej roku w rachubę nie wchodzi. Jeżeli w sypialni znajduje się ognisko kuchenne lub piec kuchenny, natenczas odliczyć należy od podłogi odnośnej ubikacji 4 metry kwadratowe.

Dopuszczalną ilość osób należy w każdym mieszkaniu uwidocznić.

§. 15.

Skład mieszkania.

Każde mieszkanie przedstawiać winno zamkniętą w sobie całość i składać się z potrzebnych ubikacji mieszkalnych, przyczem musi mieć własną kuchnię lub przynajmniej własny piec kuchenny.

Mieszkania dla rodzin z dziećmi w wieku wyżej lat sześciu powinny obejmować kilka ubikacji mieszkalnych, aby podział sypialni dla dzieci według pici był możliwym.

§. 16.

|| Rozmieszczenie mieszkań.

Układ mieszkań dla rodzin należy w zarządzie tak ukształtować, aby pojedyncze mieszkania zupełnie były od siebie odosobnione.

Nie wolno budować środkowych i bocznych korytarzy bez bezpośredniego światła i powietrza.

W budynkach parterowych musi każde mieszkanie mieć własny wychód; nie może on jednak pod żadnym warunkiem prowadzić bezpośrednio z sypialni lub pokoju mieszkalnego (izby).

§. 17.

Mieszkania na strychu.

Tylko w parterowych lub jednopiętrowych domach wolno urządzać mieszkania na strychu.

Takie mieszkania muszą mieć co najmniej ponad połowę powierzchni podłogi wolną wysokość 2.7 metra, na najniższych zaś miejscach co najmniej jeszcze wolną wysokość 1.6 metra; dalej muszą być murowane, mieć ściany z obu stron tynkowane, muszą być szczelną niezapalną powalą pokryte, w odpowiednie okna (§. 8.) zaopatrzone i wprost ze schodów dostępne za pośrednictwem korytarza co najmniej 1.1 metra szerokiego, 2.7 metra wysokiego, od ognia zabezpieczonego.

§. 18.

Mieszkania dla pojedynczych osób.

O ile w domach mieszkalnych dla rodzin urządzi się oddzielne części dla osób pojedynczych (§. 5., ustęp 6. ustawy), mają co do tych części prze-

pisy trzeciego tytułu tego rozporządzenia analogiczne zastosowanie.

§. 19.

Stajnie.

Stajnie dla użytkowych zwierząt domowych budować należy w odstępnie co najmniej 4-metrowym od budynku mieszkalnego i zaopatrzyć w nieprzemakalną podłogę. Odpływ gnojówki tak należy urządzić, by uniknąć wszelkiego zanieczyszczenia otoczenia.

§. 20.

Dodatkowe postanowienia dotyczące większych domów mieszkalnych dla rodzin.

W budynkach, położonych w miastach lub zamkniętych miejscowościach a przeznaczonych na pomieszczenie większej liczby rodzin, musi być klatka schodowa na całej przestrzeni od ognia zabezpieczona. Każde mieszkanie musi mieć własny ustęp i własną oddzielną ubikację w piwnicy, w komórce na drzewo lub też na strychu.

Dalej należy w takich domach, o ile dla nich centralnych pralni nie ma urządzić piece do prania w dostatecznej ilości. W takim razie nie może być jeden kocioł na bieliznę przeznaczony dla więcej niż ośmiu rodzin.

Tytuł trzeci.

Szczególne postanowienia dotyczące przytułków dla osób wolnego stanu.

§. 21.

Pokoje i kuchnie.

Nie wolno urządzać pokoi mieszkalnych na strychu.

Jeżeli mieszkańcom umożliwionem ma być jądanie w domu, muszą być urządzone w tym celu odpowiednie kuchnie.

§. 22.

Korytarze.

Korytarze tak rozmieścić należy, aby miały dość światła i aby stosownie do spodziewanego ruchu były szerokie.

§. 23.

Schody.

Należy mieć staranie o potrzebną ilość schodów.

Jeżeli przytułek dla pojedynczych osób przeznaczony jest na pomieszczenie większej ilości osób, musi być klatka schodowa na całej przestrzeni zabezpieczona przed ogniem.

§. 24.

Lokale do czyszczenia.

Na czyszczenie ubrań i butów muszą być przeznaczone osobne miejsca.

§. 25.

Ustępy.

Dla lokatorów muszą być ustępy w dostatecznej liczbie — najmniej jeden na 15 osób.

Rozdział II.

Przepisy o zakładaniu, urządzeniu i utrzymaniu domów noclegowych i zajezdnych.

§. 26.

Zasady wypowiedziane w §. 1, stosują się analogicznie do domów noclegowych i zajezdnych odnośnie do drugiego rozdziału niniejszego rozporządzenia.

Przepisy §§. 2. do 13., §. n. 21., ustępu 1., §. 23., ustępu 1. i §§. 22. i 25. stosują się także do domów noclegowych i zajezdnych.

§. 27.

Sale sypialne.

W domach noclegowych i zajezdnych umieszcza się wolno stojące osoby we wspólnych sypialniach, wyposażonych w potrzebną ilość odpowiednich miejsc do spania (łóżek).

Rozmiar tych sal tak musi być obliczonym, aby dla każdej z osób znajdujących gościnę przypadała przestrzeń co najmniej 4 kwadratowych metrów.

Podłogi, dachy i ściany sal tak muszą być zrobione, aby je łatwo można czyścić i dezynfekować.

Regulaminy domowe zawierać winny przepisy o przydzielaniu i korzystaniu z miejsc do spania (łóżek).

§. 28.

Rozdział pięci.

Dla każdej pięci należy urządzić osobne sale sypialne w zupełnie odosobnionych od siebie częściach budynku.

§. 29.

Lokale do mycia.

Należy mieć staranie o lokale do mycia się, w potrzebnej liczbie, wielkości i z odpowiednim urządzeniem.

§. 30.

Lokale do czyszczenia i łaźienki.

Do czyszczenia ubrań i butów należy urządzić osobne lokale w wystarczającej liczbie, również należy się postarać o urządzenia dla wygubienia robactwa w ubraniach.

Każdy dom noclegowy i zajezdny winien mieć odpowiednią ilość łaźienek z tuszem.

Co do korzystania z łaźienek i urządzeń dla dezynfekcyi mają regulaminy domowe zawierać odpowiednie przepisy.

§. 31.

Schody.

Klatka schodowa i schody muszą być na całym przestrzeni przed ogniem zabezpieczone.

§. 32.

Wikt.

W sypialniach gotować nie wolno.

Jeżeli przebywający w domach noclegowych i zajezdnych także i wikt otrzymywać mają, muszą się w nich odpowiednie kuchnie i oddzielne jadalnie znajdować.

§. 33.

Utrzymanie czystości i porządku.

Posiadacz domu noclegowego i zajezdnego dbać ma o utrzymanie porządku i czystości.

W tym celu ustanowić ma posiadacz każdego domu noclegowego i zajezdnego organ dozoruający (opiekuna domu), którego zadaniem będzie czuwać nad porządkiem domowym.

Opiekun ten musi mieszkać tuż przy bramie.

Rozdział III.

Regulaminy domowe.

§. 34.

Regulaminy domowe mogą zawierać takie tylko przepisy, które są w treści stosunku najmu uzasadnione i podyktowane względami bezpieczeństwa, zdrowia i obyczajności oraz które dają rękojmię porządku i spokoju w domu.

Należą tu w szczególności przepisy:

o maksymalnej dozwolonej liczbie osób w jednym mieszkaniu;

o obowiązku wynajmującego donoszenia administratorowi domu o zmianach w ilości osób;

o należnościach ubocznych, które ewentualnie uiszczać ma wynajmujący (§. 12., I, ustęp 2. ustawy);

o terminie wypowiedzenia z uwzględnieniem niższej granicy oznaczonej dla mieszkań dla rodzin w §. 12., I, ustępie 4. ustawy;

o zajęciu, utrzymywaniu i oddaniu przedmiotów najmu;

o utrzymywaniu czystości w domu;

o używaniu wodociągów i studzien względnie cystem;

o używaniu łaźienek, pralni, lokalów do czyszczenia, urządzeń dezynfekcyjnych i innych;

o unikaniu czynności mogących spowodować pożar;

o używaniu strychów i piwnic;

o korzystaniu z mieszkalnych ubikacyi i urządzeń w domach noclegowych i zajezdnych;

o trzymaniu użytecznych zwierząt domowych;

o zachowaniu odpowiedniego spokoju w domu;

o porze zamykania bramy;

o prawach wglądu administratora (opiekuna);

o skutkach przekroczenia regulaminu domowego.

Rozdział IV.

Postępowanie.

§. 35.

Prośby o udzielenie przywilejów.

Prośby o przyznanie ulg przewidzianych w §. 1 tej ustawy wnosić należy do władzy podatkowej pierwszej instancyi (administracya podatków, starostwo), w której okręgu urzędowym odnośna budowla jest położoną, w 45 dni po ukończeniu budowy domu — względnie przy przybudowach do domostw już posiadających przywilej, po wykończeniu przybudowy — i to osobno dla każdej wykończonej budowy, dla której przywilejów się żąda.

Celem dokładnego oznaczenia budynku, któremu ulgi mają być przyznane, wymienić należy w podaniach liczbę wykazu hipotecznego, a jeżeli znajduje się w nim więcej ciał hipotecznych, także liczbę odnośnego ciała hipotecznego.

Do podań dołączać należy:

- a) Poświadczenie co do chwili wykończenia budowy, dla której ulgi mają być przyznane, wystawione przez organ upoważniony w myśl obowiązujących przepisów do udzielenia konsensu budowlanego;
- b) konsens na budowę;
- c) konsens na zamieszkanie i używanie;
- d) egzemplarz planu budowy zatwierdzonego przez urząd budowniczy i opis całego urza-

dzenia, o ile jest potrzebny do oceny, czy zastosowano się do przepisów zawartych w ustawie i w niniejszym rozporządzeniu;

- e) obliczenie rocznego dochodu z wszystkich czynszów z dołączeniem rachunków kosztów nabycia gruntu i budowy;
- f) projekty taryfy czynszowej i regulaminu domowego;
- g) w przypadkach §. 1., ustępu 2. ustawy, zatwierdzony projekt kontraktu w oryginale lub w wierzytelnym odpisie.

Temu kto dom mieszkalny wybudował, wolno jeszcze przed rozpoczęciem budowy za przedłożeniem pod b) i d) wymienionych dowodów żądać za pośrednictwem politycznej władzy powiatowej orzeczenia politycznej władzy krajowej w tym kierunku, czy i z jakimi zastrzeżeniami i warunkami przedstawiona w dokumentach budowa, w razie zgodnego z planem wykonania, odpowiadać będzie przepisom ustawy i I., względnie II. rozdziału niniejszego rozporządzenia, a to ze względów budowlano-technicznych, sanitarnych i obywatelowo-policyjnych.

§. 36.

Uzupełnienie alegatów i naoczni.

Jeżeli z alegatów w §. 35. określonych nie można nabrać zupełnej pewności, czy budowa i urządzenie czynią zadość przepisom ustawy i I., względnie II. rozdziału niniejszego rozporządzenia, winien proszący, na wezwanie władz, udzielić odpowiednich wyjaśnień, ewentualnie przedłożyć potrzebne dowody dodatkowe. W razie potrzeby zarządzić należy naocznię, którą przeprowadzić ma władza polityczna pierwszej instancji.

O wyciąg hipoteczny potrzebny do urzędowego załatwiania podań o przyznanie ulg przewidzianych w §. 1. ustawy, postarać się ma z urzędu władza podatkowa I. instancji.

§. 37.

Podstawa do hipotecznego zabezpieczenia przeznaczenia budynku na mieszkania dla robotników.

Orzeczenie władzy, którem się przyznaje ulgi przewidziane w §. 1. ustawy, musi stanowić dostateczną podstawę do wpisu hipotecznego ciężaru realnego, postanowionego w §. 14. ustawy.

Dlatego musi orzeczenie to, celem oznaczenia odnośnego budynku, zawierać liczbę wykazu hipotecznych, liczbę odnośnego ciała hipotecznego, oraz postanowienie, że z przyznaniem ulg łączy się po myśli §. 14. ustawy, przeznaczenie budynku na mieszkania dla robotników na przeciąg lat 50 i to do

pewnego kalendarzowo oznaczonego terminu końcowego, a przeznaczenie to wpisaniem być ma jako ciężar realny na rzecz Państwa. Równocześnie oznajmić należy, jakiego miejsca w porządku stanu biernego wymaga się dla tego ciężaru realnego ze względu na stan długów hipotecznych, ciężających na budynku (na przykład w szeregu ciężarów bezpośrednio po wpisanej w poz. x służebności czerpania wody); jeżeli dalej władza uzna za potrzebne, by jej przedłożyć deklaracje pierwszeństwa co do ściśle określonych wierzytelności hipotecznych, w celu wpisania do ksiąg gruntowych, należy odnośne wierzytelności hipoteczne wyraźnie wymienić.

W wypadku tym wezwać należy stronę równocześnie z doręczeniem decyzji, by deklarację pierwszeństwa w zakreślonym terminie, przedłożyła w oryginale i w wolnym od stempla odpisie.

§. 38.

Podanie o hipoteczny wpis przeznaczenia.

Po prawomocności uchwały winna Prokuratora Skarbu na wezwanie krajowej władzy skarbowej wnieść do Sądu hipotecznego podanie ułożone i adstruowane według wynogów ustawy hipotecznej, w celu przeprowadzenia urzędowej czynności zahipotekowania dotyczącego ciężaru realnego, dołączając wygotowanie uchwały zaopatrzone w klauzulę prawomocności.

Jeżeli przyznanie ulg zależnem uczyniono od zahipotekowania deklaracji pierwszeństwa na rzecz tego ciężaru realnego, połączyć należy odnośną prośbę hipoteczną z wyżej wspomnianem podaniem o wpis hipoteczny samego ciężaru realnego (§. 86 powszechnej ustawy hipotecznej).

Równocześnie z podaniem o wpis ciężaru realnego należy prosić, by, po dokonaniu urzędowej czynności z wpisem połączonej, uzupełniono wyciąg hipoteczny, który do podania dołączyć należy.

§. 39.

Kontrakty kupna mieszkalnych domów dla rodzin w myśl §. 1., ustępu 2. ustawy.

Co do mieszkalnych domów dla rodzin, które według przepisów §. 1., ustępu 2. ustawy robotnikom mają być sprzedawane, musi po myśli §. 12., II C, ustępu 1. ustawy, przy hipotecznym wpisie prawa własności kupującego wpisaniem być także zastrzeżone prawo pierwokupna na rzecz sprzedającego.

Dlatego musi kontrakt zawierać przy zezwoleniu na hipoteczny wpis prawa własności kupującego, wyraźny warunek równoczesnego wpisu zastrzeżonego prawa pierwokupna na rzecz sprzedającego.

Projektowi kontraktu, który takiej deklaracji nie zawiera, odmówić należy zatwierdzenia.

Przy wypisie prawa własności kupującego musi sąd zarządzić równocześnie wykreślenie wszelkich pierwiej wpisanych, a obecnie mocy prawnej pozbawionych zakazów pobycia lub obciążenia i to także wtedy, gdyby o takie wykreślenie nie proszono.

Wygotowanie kontraktu kupna musi się dokładnie zgadzać z zatwierdzonym projektem kontraktu. W tym celu przedłożyć należy oryginalny kontrakt, z dołączeniem zatwierdzonego projektu, politycznej władzy powiatowej, która po stwierdzeniu zgodności umieścić ma na oryginalnym kontrakcie klauzulę zatwierdzającą.

§. 40.

Pozwolenie na zmiany w budowie.

Pozwolenia, przewidzianego w §. 14., ustępie 2. ustawy, na przedsięwzięcie w budowie domów zmian, kolidujących z warunkami uzyskania przywilejów, udzielić może polityczna władza krajowa w porozumieniu ze skarbową władzą krajową, w razie rekursu zaś oraz braku zgodności między temi władzami krajowemi, udziela go ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem skarbu.

§. 41.

Wykreślenie wpisu przeznaczenia.

W uchwałach dotyczących ustania przywilejów i przeznaczenia budynku po myśli §. 7., ustępów 2. i 3., tudzież cofnięcia przeznaczenia po myśli §. 14. ostatniego ustępu ustawy, pomieścić należy wyraźne zezwolenie na hipoteczny wpis wykreślenia przeznaczenia, względnie na hipoteczną adnotację o zmienionym końcowym terminie jego trwania.

W tym przypadku jednak, jeżeli zniesienie przeznaczenia zawisłem uczyniono od zupełnego lub częściowego zwrotu zbadanej wartości wykorzystanych już ulg podatkowych i należyciowych, udzielić można zezwolenia na hipoteczny wpis wykreślenia przeznaczenia, względnie na hipoteczną adnotację o zmienionym końcowym terminie jego trwania dopiero po uskutecznionej zapłacie zwrotu.

Oдноśne podania hipoteczne wnosić ma krajowa władza skarbowa po prawomocności uchwały.

§. 42.

Postępowanie przy podaniach dotyczących ekwiwalentu należyciowego.

Jeżeli podanie o przyznanie ulg przewidzianych w §. 1. ustawy odnosi się także do ulg w ekwiwalencie należyciowym (§. 1., ustęp 3.

ustawy), ma krajowa władza skarbowa na wypadek przyznania ulgi zawiadomić o tem także właściwą kierującą władzę skarbową pierwszej instancji, w celu znizienia ekwiwalentu należyciowego, będącego właśnie w stadyum wymiaru, o ile tenże wraz z dodatkami nie przenosi 1 1/2 procent.

Znizenie to nastąpić ma na czas przeznaczenia przewidzianego w §. 14. ustawy, przeto na czas od dnia przyznania ulg, na których się przeznaczenie opiera.

Jeżeli obowiązek opłaty ekwiwalentu od odnośnego budynku przypada na czas późniejszy, należy we fasyi do wymiaru ekwiwalentu uwidocznienie przyznanie ulgi.

O każdym zgaśnięciu lub zniesieniu przeznaczenia budynku obowiązane do opłaty ekwiwalentu (§. 7., ustęp ostatni, i §. 14. ustęp ostatni ustawy) uwiadomić ma krajowa władza skarbowa także kierującą władzę skarbową pierwszej instancji.

Polityczne i podatkowe władze obowiązane są donosić kierującej władzy skarbowej pierwszej instancji o wiadomych im przypadkach używania uprzywilejowanych budynków, będących w posiadaniu osób prawnych, w sposób ustawie przeciwny (§. 15. ustawy). Jeżeli z dochodzenia się okaże, że zachodzi ciężkie przekroczenie skarbowe przewidziane w §. 15. ustawy, wtedy należy bez względu na karę ściągnąć także należyciść, o którą skarbu ukrócono (§. 76. ustawy o należyciściach).

Rozdział V.

Wolność stempłowa i należyciowa.

§. 43.

Według ogólnych przepisów należyciowych wolne są od stempła:

Podania o przyznanie ulg przewidzianych w §. 1. dalej podania o utrzymanie w mocy przywilejów w przypadkach przedostatniego ustępu §. 7. ustawy i ich załączniki, o ile załączników tych nie używa się do innych celów [Pozycya taryfy 44 *q*) ustawy z dnia 13. grudnia 1862, Dz. u. p. Nr. 89 i 102 *d*) ustawy należyciowej z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50]; podania o zatwierdzenie regulaminów domowych i kontraktów kupna wymienionych w §. 12., I. i II. ustawy [Pozycya taryfy 44 *g*) ustawy należyciowej]; deklaracje pierwszeństwa wierzycieli hipotecznych po myśli §. 14., ustępu 3. ustawy [Pozycya taryfy 102 *b*) ustawy należyciowej].

Od przewidzianych, w §. 12., II. ustawy, umów dodatkowych do wymienionych tam kontraktów kupna nie opłaca się osobnej należyciści po myśli

§. 39. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50, jeżeli zawarte są w dokumencie prawnym dotyczącym interesu głównego: Odnosi się to mianowicie także do poświadczenia stosunku najmu z §. 12., II., A, l. 3 ustawy, umieszczonego w dokumencie kontraktu kupna.

§ 44.

Pozatem można bez opłaty stempłowej i należyciowej wnosić także wszystkie inne podania i wystawiać dokumenty, wygotowane z okazji zakładania mieszkalnych domów dla robotników, a to od chwili przyznania przywilejów przewidzianych w §. 1. (§. 1., ustęp 4. i §. 13. ustawy). W celu uniknięcia trudności należy uwidocznic na nich uchwałę, którą ulgi przyznano.

Jeżeli już przedtem wniesiono tego rodzaju podania względnie wystawiono tego rodzaju dokumenty z okazji zakładania odnośnych domów, można żądać zwrotu uiszczonych za nie należyci stempłowych, stosując analogicznie §. 77. ustawy z dnia 9. lutego 1850, Dz. u. p. Nr. 50. Żądanie to jest jednak niedopuszczalne, jeżeli podania i dokumenty wniesiono względnie wystawiono przedtem, zanim przywileje tej ustawy w odnośnym kraju nabrały mocy obowiązującej (§. 23. ustawy).

Koerber wtr.

Wittek wtr.

Böhm wtr.

Call wtr.

Giovanelli wtr.